

YERÜSTÜ SU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ¹

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü sular ile kıyı ve geçiş sularının biyolojik, kimyasal, fiziko-kimyasal ve hidromorfolojik kalitelerinin belirlenmesi, sınıflandırılması, su kalitesinin ve miktarının izlenmesi, bu suların kullanım maksatlarının sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde koruma kullanma dengesi de gözetilerek ortaya konulması, korunması ve iyi su durumuna ulaşılması için alınacak tedbirlere yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, açık deniz haricindeki bütün **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü sular ile kıyı ve geçiş sularını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-1/2/2023-32091)

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 410 uncu, 421 inci ve 508 inci maddelerine ve 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Arka plan konsantrasyonu: Bir maddenin, insan faaliyetleri sonucu bozulmamış veya ihmal edilebilir ölçüde bozulmuş su kütleindeki konsantrasyonunu,
- b) Artık: Bir maddenin kullanıldıktan sonra geriye kalan ve kullanılmayan kısmını,
- c) Atık: Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda, fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle karışıkları alıcı ortamların tabii bileşim ve özelliklerinin değişmesine sebep olarak dolaylı veya doğrudan zararlara yol açabilen ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerle atık enerjisi,
- ç) Ayrıntılı değerlendirme raporu: Su kütleleri ile alakalı olarak, içerisinde tedbirler programının da yer aldığı, risk değerlendirmelerini içeren ayrıntılı raporu,
- d) Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-1/2/2023-32091)** Tarım ve Orman Bakanlığını,
- e) Belirli kirletici: Su kütlelerine, kalitesini olumsuz yönde etkileyebilecek miktarda deşarj edilen ve **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü su kütlelerinin iyi ekolojik duruma ulaşması için çevresel kalite standardı belirlenmiş olan madde veya madde gruplarını,
- f) Biyota: Bir bölgede yaşayan canlıların bütünü,
- g) Büyük ölçüde değiştirilmiş su kütlesi (BÖDSK): İnsan faaliyetlerinin yol açtığı fiziksel değişikliklerin bir sonucu olarak özellik bakımından önemli ölçüde değişmiş **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü su kütlelerini,
- ğ) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Çevresel hedef: Bir su kütleindeki sucül canlıların en yüksek mertebede korunması için kimyasal ve ekolojik açıdan su kütlelerinin ulaşabileceği en iyi su durumunu,
- h) Çevresel kalite standardı: Belli bir kirleticinin ya da kirletici gruplarının suda, dip çökeltisinde veya biyotada insan sağlığı ve çevreyi korumak için aşmaması gereken konsantrasyonları,
- ı) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Destekleyici kalite unsuru: Bir su kütlelerinin kalite sınıfına karar verilmesi maksadıyla izlenmesi gereken genel kimyasal, fizikokimyasal, hidromorfolojik kalite unsurlarını ve belirli kirleticileri,
- i) Doğal su kütlesi: Değişikliğe uğramamış veya tabii durumundan çok az değişikliğe uğramış su kütlelerini,
- j) Doğal zenginleşme: Bir su kütlelerinin, insan müdahalesi olmaksızın, toprak, taş, kaya ve kayaçların yapısında tabii olarak bulunan maddeleri almasını,
- k) Ekolojik durum: **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** Yerüstü sular ile ilişkilendirilen su ekosistemlerinin yapı ve işleyişini,

l) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Ekolojik kalite oranı (EKO): Yerüstü su kütlelerinde gözlemlenen biyolojik değerin referans şartlar altında beklenen değere oranını,

m) Geçiş suları: Nehir ağzları civarındaki, kıyı sularına yakın olmaları ancak aynı zamanda tatlı su akıntılarında önemli ölçüde etkilenmeleri neticesinde kısmen tuzlu olma özelliğine sahip **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü su kütlelerini,

n) Güvenlik faktörü: Su ortamındaki türler arası ve tür içi hassasiyet farklılıklarını göz önünde bulundurmaya yarayan sayı ya da faktörü,

o) Hassas bölge: Ötrofik olduğu belirlenen veya gerekli tedbirler alınmazsa yakın gelecekte ötrofik hale gelebilecek tabii tatlı su göllerini, diğer tatlı su kaynaklarını, haliciler ve kıyı sularını etkileyen bölgeleri,

ö) Hassas su alanı: Ötrofik olduğu belirlenen veya gerekli tedbirler alınmazsa yakın gelecekte ötrofik hale gelebilecek su kaynakları, kıyı ve geçiş suları ile tedbir alınmaması halinde yüksek nitrat konsantrasyonları ihtiva edebilecek içme suyu temini maksatlı sular ve diğer sebeplerle daha ileri arıtma gerektiren suları,

p) **(Mülga:RG-10/8/2016-29797)**

r) **(Değişik:RG-16/6/2021-31513)** İyi ekolojik durum: Bir su kütlelerinde izlenen biyolojik, genel kimyasal ve fiziko-kimyasal ve hidromorfolojik kalite bileşenlerinin referans şartlara sahip olma veya referans şartlardan az oranda sapma göstermesi ve belirli kirleticiler açısından çevresel kalite standartlarının sağlanması durumu,

s) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** İyi ekolojik potansiyel (İEP): Büyük ölçüde değiştirilmiş veya yapay su kütleleri için biyolojik, fizikokimyasal, genel kimyasal, belirli kirleticiler ve hidromorfolojik kalite unsurları açısından ulaşılabilecek iyi durumu,

ş) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** İyi yerüstü su durumu: Yerüstü su kaynağının ekolojik durumunun ve kimyasal durumunun birlikte değerlendirilmesi sonucunda iyi kalite sınıfında olması halini,

t) Karışım bölgesi: **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** Yerüstü alıcı su ortamına yapılan deşarjarda, deşarj noktasından başlayarak Ek-8'de tanımlanan bölgeyi,

u) Kıyı suları: Türkiye kıyılarının en dış uç noktalarından çizilen düz esas hattın itibaren deniz tarafına doğru bir deniz mili (1852 m) mesafeye kadar uzanan suları ve bunların deniz tabanı ve altını,

ü) Koruma bölgeleri: Ek-3'te sıralanan alanları,

v) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Maksimum ekolojik potansiyel (MEP): Büyük ölçüde değiştirilmiş ve yapay su kütlelerinin, en yakın karşılaştırılabilir doğal su kütleleri tipi esas alınarak, ekolojik açıdan sahip olabilecekleri en iyi potansiyeli,

y) Natura 2000 alanları: Habitatın ve türlerin korunması maksadıyla Avrupa Birliğinin Kuş (79/409/EEC) ve Habitat Direktifleri (92/43/EEC) altında belirlenmiş korunan alanlarını,

z) **(Mülga:RG-10/8/2016-29797)**

aa) Ötrofik: Suların, besi maddelerince özellikle azot ve/veya fosfor bileşiklerince, alg ve daha yüksek yapılı bitkilerin üremesini hızlandıracak, böylece sudaki canlıların dengesini bozacak ve su kalitesinde istenmeyen bozulmalara yol açacak şekilde zenginleşmesini,

bb) Özümlenme kapasitesi: Su kütlelerinin kirlenmemiş durumuna dönmek için bütün kirleticileri, su ortamındaki canlılara veya suyu tüketen insanlara zarar vermeden alma kapasitesini,

cc) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Referans şart: Her bir su kütleleri tipi için tahrip edilmemiş durumu ve ekolojik kalite oranı ölçeğinde çok iyi veya tabii durumdan çok az sapma gösteren su durumunu,

çç) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Referans su kütleleri: Yerüstü sularında, baskıların olmadığı veya etkilerinin ekosistemin işleyişini etkilemediği, bozulmanın olmadığı ve doğala yakın özellikteki su kütlelerini,

dd) Su kütleleri: Bir akarsu, nehir veya kanal, göl veya rezervuar, geçiş suyu veya kıyı suyunun bir kısmı veya tamamı olan ve benzer özellikler gösteren **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü suyun yönetilebilir bir birimini,

ee) Tehlikeli maddeler: Su ve çevresi için önemli risk teşkil eden ve zehirlilik, kalıcılık ve biyolojik birikme özelliğinde olan madde veya madde gruplarını,

ff) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Tip sınıflandırması: Bir su kütlesinin; coğrafi konumunun, hidromorfolojik durumunun, jeolojik yapısının, bulunduğu yerin ikliminin, suyun fiziksel özelliklerinin ve diğer unsurların dikkate alınarak sınıflandırılması,

gg) Trofik seviye: Bir su kütlesinin besin maddesi konsantrasyonu, klorofil-a, fitoplankton biyokütlesi ve ışık geçirgenliği göz önünde bulundurularak belirlenen durumunu,

ğğ) Yapay su kütlesi (YSK): Daha önce doğal olarak mevcut olmayan ve insan faaliyeti sonucu ortaya çıkan **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü su kütlesini,

hh) **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** Yerüstü sular: Yeraltı suları haricindeki bütün iç sular, geçiş suları ve kıyı sularını,

ıı) **(Ek:RG-16/6/2021-31513)** İyi kimyasal durum: Bir su kütlesinde öncelikli maddeler açısından çevresel kalite standartlarının sağlanması durumunu,

ii) **(Ek:RG-16/6/2021-31513)** Nihai durum: Bir yerüstü su kütlesinin; 13 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen genel durumunu,

jj) **(Ek:RG-16/6/2021-31513)** Öncelikli madde: Yerüstü su kütlelerinde kimyasal durumun değerlendirilmesi için sucul çevre açısından önemli risk teşkil eden ve bu Yönetmeliğin Ek-5 Tablo 5'inde listelenen madde ve madde gruplarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

İlke ve esaslar

MADDE 5 – (1) (Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) Yerüstü su kalitesinin korunmasına dair ilke ve esaslar şunlardır.

a) **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** Yerüstü suların kalitesini ve ekolojik özelliklerini korumak, iyileştirmek, mevcut kalitesinden geriye gidişini önlemek ve çevresel hedeflere ulaşmak esastır.

b) **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** Yerüstü suların biyolojik, fiziko-kimyasal ve kimyasal açıdan kalitelerinin korunması maksadıyla her türlü atık ve artık, mevcut su kalite durumunu ve ekolojisini bozacak şekilde alıcı su ortamına bırakılamaz.

c) Ekosistemin bütüncül korunması bakımından, **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327)** yerüstü sular ile birlikte bu sularla etkileşim içerisinde olan karasal alanlarda faaliyet gösteren sanayi tesislerinde, bütüncül kirlilik önleme ve kontrol, temiz üretim, mevcut en iyi teknikler ve en iyi çevresel uygulamalara öncelik verilmesi esastır.

ç) Atıksuların alıcı ortama deşarj standartlarının, alıcı ortamdaki çevresel kalite standartları dikkate alınarak belirlenmesi esastır.

d) Hassas su alanlarına yapılacak deşarjlarda, bu alanlara özel olarak belirlenmiş çevresel hedeflere uyulması esastır.

e) Yayılı kirletici girişinin azaltılması için iyi tarım uygulamaları kodlarında yer alan önlem ve tedbirlerin alınması esastır.

Alıcı su ortamlarının korunması

MADDE 6 – (1) (Değişik:RG-10/8/2016-29797) Kentsel ve endüstriyel faaliyetler için alıcı ortama deşarj kriterleri, yerüstü su kaynağının özümleme kapasitesi ve Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5'te yer alan çevresel kalite standartları göz önüne alınarak, ilgili kurum ve kuruluşlarca belirlenir.

(2) Alıcı ortama tarımsal faaliyetlerden gelen kirlilikle ilgili gerekli tedbirler çevresel kalite standardı esas alınarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca alınır.

Hassas su alanları/bölgeler

MADDE 7 – (1) Su kirliliği açısından hassas su alanları ile nitrata hassas su alanları Bakanlıkça belirlenir. Nitrata hassas bölgeler ise Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenir.

(2) **(Mülga:RG-10/8/2016-29797)**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) Yerüstü Su Kütlelerinde Baskı ve Etkilerin Değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) (Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) Yerüstü su kütlelerinde baskı ve etkilerin değerlendirilmesi, Ek-1’de yer alan kriterler dikkate alınarak ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte koordineli olarak Bakanlık tarafından belirlenir. Buna göre;

a) Su kütlelerine etki eden noktasal ve yayılı kaynaklı baskılar ile biyolojik ve hidromorfolojik baskılar ve etkiler dikkate alınarak su kalite değerlendirmesi yapılır.

b) Baskı ve etkiler değerlendirilirken fiziksel, kimyasal ve biyolojik veriler ile suyun kullanım durumuna ilişkin veriler toplanır. Çevresel hedeflere ulaşmada darboğaz oluşturan önemli baskılar tespit edilir. Baskı ve etkilere ilişkin değerlendirmeler ve risk analizleri Bakanlıkça yapılır.

c) Su kalite değerlendirmelerine göre risk altında, potansiyel risk altında ve risk altında olmayan **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) yerüstü su kütleleri belirlenir.**

ç) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Suların kullanım maksatları Ek-5’te yer alan Tablo 2’ye göre belirlenir.

(2) Risk altında olan **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) yerüstü su kütleleri için ayrıntılı değerlendirme yapılır. Ayrıntılı değerlendirme raporu;**

a) Su kalitesinin iyileştirilmesi için tedbirler programını,

b) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** İzleme sonuçlarını,

c) Kirlilik potansiyeline göre hazırlanan risk analizlerini, ihtiva eder.

(3) Belirlenen **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) yerüstü su kütleleri ile ilgili bilgilerin envanteri Bakanlıkça tutulur, veri tabanına aktarılır ve haritalanır. Oluşturulan veri tabanı, ilgili kurum ve kuruluşlar ile paylaşılır.**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Su Kalitesi Yönetimi İçin Tedbirler Programı

Çevresel hedefler

MADDE 9 – (1) Yüzeysel su kütlelerinde çevresel hedefler, havza bazında Ek-2’ye uygun olarak yapılan sınıflandırma neticesine göre, Bakanlık tarafından belirlenir. Bakanlık;

a) **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) Yerüstü suların kalitesinin bozulmasının önlenmesi,**

b) Doğal su kütlelerinde, iyi kimyasal su durumu ve iyi ekolojik duruma ulaşılması,

c) Yapay ve büyük ölçüde değiştirilmiş su kütlelerinde, iyi kimyasal su durumu ve iyi ekolojik potansiyele ulaşılması amacıyla su kütlelerinin iyileştirilmesi, geliştirilmesi, korunması ve ıslah edilmesi,

için gerekli tedbirleri belirler ve uygulamalarının takibini yapar.

(2) Hassas alanlar dışındaki alanlarda bulunan **(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) yerüstü su kütlelerinde çevresel hedeflere ulaşılması esastır. Ek-3’te verilen alanlarda, alana özgü tanımlanan çevresel hedeflere uyulur. Bakanlık, bu alanlara ilişkin olarak belirlenen çevresel hedeflere ulaşılabilmesi durumunda ilave tedbirler belirleyebilir. Özel hedeflerin olmaması durumunda ise iyi durum hedefi göz önünde bulundurulur.**

(3) Hassas alanlar ve koruma bölgeleri için özel olarak belirlenmiş hedeflere ve ilgili mevzuata uyulur.

(4) Belirli bir su kütlesi ile birden fazla hedefin alâkalı olması durumunda en kısıtlayıcı olan uygulanır.

(5) Belirlenen çevresel hedeflere ulaşılabilmesi ihtimalinin bulunduğu durumlarda, modelleme teknikleri kullanılarak, ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak ortak çalışma neticesinde, daha düşük hedefler belirlenebilir.

Çevresel kalite standardı

MADDE 10 – (Değişik:RG-10/8/2016-29797)

(1) **(Değişik cümle:RG-16/6/2021-31513)** Ek-5’te verilen belirli kirleticiler için çevresel kalite standartları ulusal düzeyde Bakanlıkça belirlenir. Havza düzeyinde çevresel kalite standartlarına bağlı değerlendirmeler arkaplan konsantrasyonu dikkate alınarak yapılır.

(2) Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5'teki belirli kirleticiler ve öncelikli maddelere ilişkin çevresel kalite standartları göz önüne alınarak, bu maddeler için alıcı ortamlara atıksu deşarjları ile ilgili gerekli düzenlemeler, ilgili kurum/kuruluşlarca yapılır.

(3) **(Değişik:RG-16/6/2021-31513)** Yerüstü su kaynaklarında iyi su durumuna ulaşılabilmesi için, Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5'teki belirli kirleticiler ve öncelikli maddeler için verilen çevresel kalite standartları sağlanır.

(4) Karışım bölgesinin bittiği noktada çevresel kalite standardının aşılması kaydıyla, özellikleri Ek-7'de tanımlanan karışım bölgesinde çevresel kalite standardı aşılabilir.

(5) Su ürünleri istihsal alanları ile ilgili alıcı ortam standartları Bakanlık ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Referans

MADDE 11 – (1) (Değişik:RG-10/8/2016-29797) Ulusal izleme programından elde edilen neticelerin referans durumdan ne kadar sapma gösterdiğinin karşılaştırılabilmesini sağlamak ve izleme neticelerinin ekolojik duruma göre sınıflandırmasını yapmak amacıyla tipe özgü referans şartlar veya referans su kütleleri belirlenir.

(2) **(Değişik:RG-10/8/2016-29797)** Seçilen referans su kütlelerinin, aynı tipe sahip olan su kütlesi ile benzer özelliklere sahip ve tabii duruma en yakın veya tabii durumdan çok az sapma göstermiş olması gerekir.

(3) Referans su kütlelerinin olmadığı durumlarda referans şartlar Bakanlıkça belirlenir.

(Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327) Yerüstü suların sınıflandırılması

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-10/8/2016-29797) Yerüstü suları için kalite sınıflandırması, ekolojik ve kimyasal durumun ortak değerlendirilmesiyle Ek-2'de verilen değerlendirme şemaları göz önüne alınarak Bakanlıkça yapılır. Kimyasal durum, öncelikli maddelerin izlenmesi neticesinde belirlenir. Ekolojik durum, su kütlelerinin biyolojik, hidromorfolojik, genel kimyasal ve fiziko-kimyasal kalite unsurları ile birlikte belirli kirleticilerin izlenmesi ve beraberce değerlendirilmesi ile belirlenir.

İzleme verilerinin değerlendirilmesi

MADDE 13 – (Değişik:RG-10/8/2016-29797)

(1) Ek-5 Tablo 2 ve Tablo 3'te yer alan parametrelere ilişkin su kalitesi izleme sonuçlarının değerlendirilmesinde, %5 ihtimalle aşılmayacak değerin altında kalan ve % 95 ihtimalle aşılmayacak değerin üstünde kalan veriler veri seti dışında bırakılır. Kalan verilerin aritmetik ortalaması sınıflandırmaya esas teşkil eder. Veri sayısı 10'dan az olduğunda yüzde değer hesabı yapılmaz, verilerin aritmetik ortalaması alınarak sınıflandırma yapılır.

(2) Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5'te yer alan belirli kirleticiler ve öncelikli maddelere ilişkin su kalitesi izleme sonuçlarının değerlendirilmesinde, kendi su kütlesi kategorisine (nehirler/göller, kıyı ve geçiş suları) göre 1 yıllık izleme sonuçlarının aritmetik ortalaması yıllık ortalama çevresel kalite standardı (YO-ÇKS) ile karşılaştırılır. **(Değişik cümle:RG-16/6/2021-31513)** Herhangi bir belirli kirletici ve/veya öncelikli maddeye ait tekil izleme verisi ise maksimum izin verilebilir çevresel kalite standardı (MAK-ÇKS) ile karşılaştırılır. Yapılan değerlendirme neticesinde, izleme verilerinin hem MAK-ÇKS hem de YO-ÇKS değerlerinden düşük olması halinde alıcı ortam çevresel kalite standardı değerleri sağlanmış olur.

(3) Yerüstü sularının sınıflandırılmasına yönelik değerlendirme, Ek-5'teki parametreler ve kriterler kullanılarak, 11/2/2014 tarihli ve 28910 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik kapsamında yapılan izleme neticelerinden elde edilen veriler doğrultusunda, Ek-2'deki Yerüstü Su Kütlelerinin Sınıflandırma Şemasına göre yapılır.

(4) Kimyasal ve ekolojik durum değerlendirilmesinde, su kütleleri için belirlenen izleme noktalarındaki izleme neticeleri dikkate alınır.

(5) **(Değişik:RG-16/6/2021-31513)** Su kütlelerinin nihaî durumu, ekolojik ve kimyasal durumlarının birlikte değerlendirilmesi neticesinde tespit edilir. Durum tespitinde belirleyici olan ekolojik durumdur. Kimyasal kalite parametreleri izleme neticelerinin, çevresel kalite standartlarını aşması halinde tespit edilen kimyasal durum, nihai durumu asgari orta seviyeye düşürür.

(6) Biyolojik ve hidromorfolojik kalite unsurları dışındaki su kalitesi parametreleri açısından su kütlelerinin kalite değerlendirmeleri Ek-5'te verilen kalite kriterlerine göre yapılır.

(7) (**Değişik:RG-16/6/2021-31513**) Yerüstü su kütlelerinin nihai durumu ile ekolojik ve kimyasal durumlarını gösteren haritalar Bakanlıkça hazırlanır.

Trofik seviye belirlenmesi

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-10/8/2016-29797) Kıyı ve geçiş sularının trofik seviyeleri, Ek-6'da yer alan Tablo 7 ve Tablo 8'e göre belirlenir.

(2) (**Değişik:RG-16/6/2021-31513**) Göl, gölet ve baraj göllerinin trofik seviyeleri Ek-6'da yer alan Tablo 9'da verilen sınıflandırmaya göre belirlenir. Sınıflandırmada Secchi disk, klorofil-a, toplam azot ve toplam fosfor parametrelerinin analiz sonuçları esas alınır. Trofik seviye indeks değeri tablo altında yer alan denklemlere göre hesaplanır. Nihai trofik seviye değeri denklemlerde yer alan dört parametre için hesaplanan indeks değerlerinin ortalaması alınarak belirlenir.

(3) İçme ve kullanma suyu temin edilen rezervuarlarda balık yetiştiriciliği tesisleri kurulamaz. Ancak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ekonomik bölge oluşturulan rezervuarlarda, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile müştereken belirlenen uygulama esasları çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Bakanlıktan olumlu görüş almak kaydıyla su ürünleri avcılığına ve maksimum su seviyesindeki göl alanı 75.000 ha'dan büyük baraj göllerinde minimum su kotundaki rezervuar alanının %0,1'ine kadar alanda su ürünleri yetiştiriciliğine izin verilebilir. İçme suyu alma yapısına en az 1000 metreden daha yakın olan alanlarda ve bu yapıların bulunduğu koylarda su ürünleri yetiştiriciliği yapılamaz.

(4) (**Değişik:RG-1/2/2023-32091**) Baraj göllerinde minimum su kotundaki rezervuar alanının en fazla %3'üne kadar alanda Bakanlığın uygun görüşü ile balık yetiştiriciliği tesislerinin kurulmasına izin verilir.

(5) (**Değişik:RG-1/2/2023-32091**) Mevcut veya planlanan balık yetiştiriciliği tesisleri, faaliyetlerini, su sirkülasyonunun kolay sağlanabildiği gölet veya baraj göllerinde Bakanlıkça belirlenen trofik seviye, özümleme kapasitesi ve ekolojik duruma uygun şekilde yürütür. Trofik seviye parametrelerinin analizi faaliyet sahiplerince yaptırılır ve Bakanlığa gönderilir. Analiz sonuçları, Ek-6'da yer alan trofik seviye indeksi esas alınarak Ek-6'da yer alan Tablo 9'a göre Bakanlıkça değerlendirilir.

(6) Balık yetiştiriciliği tesisleri faaliyete başladıktan sonra, faaliyet sahibi tarafından (**Değişik ibare:RG-16/6/2021-31513**) trofik seviye parametreleri ile alakalı olarak yaptırılan analiz sonuçları Bakanlığa sunulur.

Kirliliğin önlenmesi

MADDE 15 – (1) Bakanlıkça yapılacak izleme neticesinde su kalitesinin ve/veya çevresel kalite standartlarının olumsuz yönde etkilendiğinin tespit edildiği durumlarda yetkili idare/idarelerce duruma ilişkin bildirim yapılır, yetkili idare/idarelerce gerekli önlemler alınır, uygulamaların takibi Bakanlıkça yapılır.

Su kalitesi yönetimi için tedbirler programı

MADDE 16 – (1) Bakanlık, (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) yerüstü su kirliliğinin önlenmesi için izleme programı neticesinde elde edilen verileri ve bu veriler kullanılarak ihtiyaç duyulması halinde yapılacak modellemenin neticelerini dikkate alarak, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte bir tedbirler programı hazırlar. Hazırlanan tedbirler programında öncelikle zayıf ve kötü durumdaki su kütleleri için belirlenmiş olan tedbirler uygulanır. Tedbirlerin uygulamalarının takibi Bakanlıkça yapılır.

(2) (**Değişik:RG-10/8/2016-29797**) İzleme Programı çerçevesinde yapılan izlemelere göre iyileşme eğiliminin görülmediği ve/veya kötüye gidişin tespit edildiği noktalarda, iyileşmenin gerçekleşmeme sebepleri ayrıntılı olarak analiz edilir, gerektiğinde kalitenin kötüleşmesine yol açan parametreler açısından izleme sıklığı artırılır ve detaylı bilimsel çalışmalar Bakanlıkça yapılır ve/veya yaptırılır.

(3) Başta kıyı ve geçiş suları olmak üzere bütün (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) yerüstü sularında iyileştirme maksadıyla yapılacak olan tarama işlemleri sonucunda ortaya çıkan atık ve/veya artık rüsubatın tekrar su ortamında bertarafını sağlayacak olan boşaltma işleminden önce, atık ve/veya artıkların muhteviyatı belirlenir. Boşaltılacağı alanı kimyasal ve ekolojik açıdan olumsuz olarak etkilemeyeceğini belirten bilimsel raporun ilgili kurum ve kuruluşlara sunulmasını müteakip,

rapor doğrultusunda gerçekleştirilecek uygulamaların takibinin yapılabilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarca Bakanlığa bilgi aktarımında bulunulur.

(4) Tedbirler programı içerisinde belirtilen tüm koruma tedbirlerinin ekolojik etkinliği ve fayda analizi Bakanlıkça yapılır.

(5) Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında alınan temel tedbirler dışında (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) yerüstü sularda koruma veya iyileştirme sağlamak maksadıyla gerekli çalışmaları yapar, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte ilave tedbirleri belirler ve uygulamaların takibini yapar.

(6) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde Bakanlık tarafından, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte, altı yıllık dönemler için Tedbirler Programı hazırlanır ve uygulamaların takibi yapılır. Bu dönemlerin ikinci yarısından itibaren Tedbirler Programı gözden geçirilir ve güncellenir. Güncellenmiş program uyarınca oluşturulan yeni veya gözden geçirilmiş tedbirlere, oluşturulmalarından itibaren üç yıl içerisinde işlerlik kazandırılır.

Koruma bölgeleri

MADDE 17 – (1) Ek-3'te verilen koruma bölgeleri için belirlenen özel koruma şartları dışında uygulanması gereken tedbirlerin bulunması durumunda, bunlar Tedbirler Programında belirtilir.

(2) Bakanlık, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde sayılan alanlarda, gerekli görüldüğü hallerde Tedbirler Programında belirtilen hususlardan daha kısıtlayıcı tedbirleri ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak belirler ve uygulamaların takibini yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İzleme

MADDE 18 – (1) Bakanlıkça oluşturulacak izleme programı çerçevesinde ve bu Yönetmelik kapsamında, (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) yerüstü suların kalite ve miktarının izlenmesi sağlanır. Elde edilen veriler Ulusal Su Veri Tabanına aktarılarak su kalitesinin değerlendirilmesi ve sınıflandırılması Bakanlıkça yapılır.

(2) (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) Yerüstü sulardan numune alınması ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Denetim ve yaptırım

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilen (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) yerüstü su kütlelerinin mevcut durumunun bozulmasına yol açan faaliyetler, ilgili mevzuat çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarca denetlenir ve gerektiğinde yaptırım uygulanır.

İstisnâî haller

MADDE 20 – (1) (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) Yerüstü su kütlelerinin kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla belirlenen hedeflere ulaşılmamasının herhangi bir sebeple mümkün olamaması ve bu durumun bilimsel olarak ortaya konulması halinde hedefin uygulanması istenmez ve yeni çevresel hedefler Bakanlıkça belirlenir.

(2) (**Değişik ibare:RG-15/4/2015-29327**) Yerüstü su kaynaklarının korunması, kirlenmesinin önlenmesi ve kirlenmiş olan su kaynaklarının su kalitesinin iyileştirilmesi maksatlarıyla bölgenin hidrolojik, ekolojik ve çevresel özellikleri ile birlikte, alanın jeolojik formasyonu ve/veya arka plan konsantrasyonları dikkate alınır.

(3) Kaza ve doğal afetler dolayısıyla su kalitesinin bozulduğunun ve su kütlesinin doğal zenginleşmeye uğradığının tespit edilmesi halinde, belirlenen çevresel hedefler Bakanlıkça gözden geçirilir ve yeni çevresel hedefler belirlenir.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sayılan istisnalar, hiçbir halde su kalitesinin korunması için zorunlu şartları yok sayamaz.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 21 – (1) 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 7 nci, 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 14 üncü ve 15 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.

¹15/4/2015 tarihli ve 29327 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bu Yönetmeliğin adı metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

[Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız](#)

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	30/11/2012	28483
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	15/4/2015	29327
2.	10/8/2016	29797
3.	16/6/2021	31513
4.	1/2/2023	32091